

2011. évi CCII. törvény

Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről¹

Az Országgyűlés Magyarország címerének és zászlajának használatát a nemzeti jelképek alkotmányjogi jelentőségéhez és a nemzet tudatában elfoglalt helyéhez méltóan, a mára hagyománnyá vált jelképhasználati szokásokat is elismerve, továbbá a kimagasló teljesítmények elismerése érdekében - az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény I) cikk (4) bekezdése alapján - a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

MAGYARORSZÁG CÍMERÉNEK ÉS ZÁSZLAJÁNAK HASZNÁLATA

1. A címer

1. § (1)² Magyarország címerét (a továbbiakban: címer) az Országgyűlés, az országgyűlési képviselő, a köztársasági elnök, az Alkotmánybíróság, az Alkotmánybíróság tagja, az alapvető jogok biztosa és helyettese, az Állami Számvevőszék, a Magyar Nemzeti Bank, a Költségvetési Tanács, a Kormány tagja, a központi államigazgatási szervek, a Magyar Honvédség, a bíróság, az Országos Bírósági Hivatal, az ügyészség és a közigazgatási feladatot ellátó szervek, továbbá ezek hivatalai, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a köztestületek, valamint a felsoroltak képviselőjére jogosult személyek a hivatali feladataik ellátása során engedély nélkül használhatják, továbbá helyezhetik el az épületeiken és helyiségeikben.

(2)³ A köztársasági elnök a két angyallal mint pajzstartóval ellátott, a miniszterelnök és az Országgyűlés elnöke a cserfaággal és olajággal övezett címer használatára is jogosult.

 (2a)⁴ A Magyar Nemzeti Bank a tölgyfaággal és babérággal övezett címer használatára is jogosult.

(3) Az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó költségvetési szervek címerhasználatának eseteit, illetőleg a címernek e szervek épületein, helyiségeiben való elhelyezését a tevékenységi körük szerint feladatkörrel rendelkező miniszter rendeletben határozza meg.

2. § (1) A Magyar Közlöny címfeliratán a címet fel kell tüntetni.

(2) A címet a bankjegyen fel kell tüntetni, az állampapíron és a pénzürmén fel lehet tüntetni.

3. § Az 1. §-ban megjelölt szerv, illetve személy által használt címeres körbélyegzőn a címer körül a szerv nevét, illetve a címet használó személy hivatalának (tisztségének) megnevezését fel kell tüntetni.

4. § (1) A helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat címerének Magyarország címerétől jól megkülönböztethetőnek kell lennie.

(2) A helyi önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati címerek szakszerű és a címertani hagyományoknak megfelelő megalkotásának elősegítése érdekében a Kormány Nemzeti Címer Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) működtet. A helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat a címerének megalkotása vagy módosítása előtt kikéri a Bizottság véleményét.

(3) Ha a címer vagy a címeres körbélyegző használata kötelező, a helyi önkormányzati címer vagy címeres körbélyegző egyidejűleg nem használható.

5. § (1) Természetes személy a foglalkozásának, hivatásának gyakorlása során, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet - az 1. §-ban említett szerveken és személyeken kívül - a tevékenysége során, szervezeti jelképként vagy ennek részeként a címet nem használhatja. Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján jogszabály személy vagy személyek meghatározott csoportja tekintetében ettől eltérően rendelkezhet.

(2) Az (1) bekezdést kell alkalmazni - a Magyar Közlöny kivételével - a sajtótermékek címfeliratára is.

(3) Az (1) és (2) bekezdést a címer elkülöníthető elemeire (Szent Korona, címerpajzs) is alkalmazni kell.

(4) A nem állami szervek miniszteri rendeletben meghatározott esetekben a feladatkörükben kiadott okiratokon a címet és a címeres körbélyegzőt kötelesek használni.

2. A zászló és a lobogó

6. §⁵ (1) A nemzeti ünnepeken Magyarország lobogóját (a továbbiakban: lobogó) ünnepélyes keretek között, katonai tiszteletadással az Országház előtt fel kell vonni.

(2) Ha a lobogó (1) bekezdés szerinti felvonásának feltételei az Országház előtt nem állnak rendelkezésre, a nemzeti ünnepeken a lobogót ünnepélyes keretek között, katonai tiszteletadással nem kell felvonni.

7. § (1) Azokon a középületeken, vagy azok előtt, amelyeket

a) az Országgyűlés,

b) a köztársasági elnök,

c) az Alkotmánybíróság, a bíróságok, az Országos Bírósági Hivatal és az ügyészségek,

d) az Állami Számvevőszék, a Magyar Nemzeti Bank, az alapvető jogok biztosa,

e) a központi államigazgatási szervek,

f) a Magyar Honvédség,

g) az *a)-f)* pontban nem szereplő állami szervek, a helyi önkormányzatok képviselő-testületei, valamint az állam, illetve a helyi önkormányzat által fenntartott, közfeladatokat ellátó intézmények a feladatuk ellátása során használnak, Magyarország zászlaját (a továbbiakban: zászló) vagy a lobogót állandó jelleggel ki kell tűzni, illetve fel kell vonni.

(2) Ha az (1) bekezdésben felsorolt szerv több épületben fejti ki tevékenységét, a zászló (lobogó) elhelyezésének kötelezettsége a központi épületre irányadó.

(3) Az Országgyűlés, az Alkotmánybíróság és a Kúria épületére, illetve épülete előtt, továbbá a köztársasági elnök és a miniszterelnök hivatali épületére, illetve épülete előtt elhelyezett zászlót (lobogót) napnyugtától napkeltéig meg kell világítani.

(4) Szükséges időjárási viszonyok között - annak időtartamára - a szerv vezetője elrendelheti a zászló bevonását, illetőleg a lobogó levonását. Ez a rendelkezés az Országgyűlés, az Alkotmánybíróság és a Kúria épülete, valamint a köztársasági elnök és a miniszterelnök hivatali épülete tekintetében, továbbá nemzeti ünnepek idején nem alkalmazható.

(5) A helyi önkormányzat képviselő-testülete kormányrendeletben megállapított előírások és feltételek szerint a helyi önkormányzat közigazgatási területén Országzászló felállításáról dönthet.

(6) A közterületeket a nemzeti ünnepeken önkormányzati rendeletben meghatározott módon fel kell lobogózni.

8. § A magyar tengeri és folyami hajók, továbbá egyéb vízi járművek az állami felségjog jelzésére a lobogót használják a hajózásról szóló nemzetközi szerződések irányadó rendelkezéseivel összhangban.

3. A címér és a zászló engedélyhez kötött használata

9. § (1) Nemzetközi vásáron (különösen kiállításon, árubemutatón), nemzetközi kulturális vagy társadalmi jellegű rendezvényen az ilyen esemény rendezésére vagy azon hivatalos részvételre jogosultak részére a címér eseti használatát a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter engedélyezheti, ha a jogosult az esemény rendezéséhez vagy azon való részvételhez állami támogatásban részesült, és a nemzetközi vásár, rendezvény, valamint a rendező vagy a részvételre jogosult tevékenységének jelentősége a címér használatát indokolja.

(2) A kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter az (1) bekezdés szerinti engedély megadása előtt kikéri

a) nemzetközi vásár (különösen kiállítás, árubemutató) esetén a külpolitikáért felelős miniszter,

b) nemzetközi kulturális vagy társadalmi rendezvény esetén a külpolitikáért felelős miniszter és a rendezvény jellege szerint feladatkörrel rendelkező miniszter véleményét.

10. § (1) A címet vagy a zászlót tartalmazó védjegy vagy ilyen formatervezési minta oltalmának megadásához szükséges engedély megadásáról - kérelemre, a védjegybejelentésben megjelölt árujegyzék szerinti áruk, szolgáltatások, illetve a minta szerinti termék tekintetében feladatkörrel rendelkező miniszter véleményének kikérése után - a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter dönt. A kérelem elbírálása során a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter mérlegeli, hogy az áru, szolgáltatás sajátos nemzeti jellege, a kérelmező tevékenységének nemzetgazdasági jelentősége és kiviteli nagyságrendje indokoltá teszi-e a címernek vagy a zászlónak a védjegy vagy formatervezési mintaoltalom részeként való használatát.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a nemzeti színek használata engedélyhez nem kötött, ha az ábrázolás nem minősül címer- vagy zászlóhasználatnak.

4. A címér és a zászló engedélyhez nem kötött használata

11. § (1) A nemzethez tartozás kinyilvánítása céljából magánszemély a címet és a zászlót (lobogót) az e törvényben foglalt korlátozások megtartásával használhatja.

(2) A címernek és a zászlónak (lobogónak) a nemzeti ünnepek, az ezekhez kapcsolódó és egyéb társadalmi (különösen politikai, gazdasági, tudományos) rendezvény, nemzeti jellegű más megemlékezés, valamint katonai tiszteletadás alkalmával történő eseti használata megengedett.

(3) A címerrel ellátott zászló, lobogó használata az (1) és (2) bekezdés szerinti esetekben megengedett.

5. Közös szabályok

12. § A címer és a zászló (lobogó) használata során mindenki köteles megőrizni azok tekintélyét és méltóságát.

II. Fejezet

AZ ÁLLAMI KITÜNTETÉSEK

13. § Magyarország Országgyűlése az állami szuverenitásból következően a kimagasló teljesítmények megbecsülésére és elismerésére az alábbi állami kitüntéseket és rendjeleket (a továbbiakban: állami kitüntetések) alapítja, illetve megújítja:

- a) Magyar Szent István Rend;
- b) Magyar Corvin-lánc;
- c) Magyar Becsület Rend;
- d) Magyar Érdemrend és Magyar Érdemkereszt.

14. § A Magyar Szent István Rend (a továbbiakban: Szent István Rend) - a Mária Terézia magyar királynő által 1764. május 5-én alapított Szent István Rend megújításaként - Magyarország érdekében tett legkiemelkedőbb különleges érdemek, kimagasló életművek, nemzetközi téren szerzett jelentős értékek elismerésére szolgál.

15. § (1) A Magyar Corvin-lánc (a továbbiakban: Corvin-lánc) a magyar tudomány és művészet, valamint a magyar oktatás és művelődés fellendítése terén szerzett kimagasló érdemek elismerésére szolgál.

(2) A Corvin-lánc kitüntetéssel adományozottak alkotják a Magyar Corvin-lánc Testületet (a továbbiakban: Corvin-lánc Testület).

(3) A Corvin-lánccal kapcsolatos feladatokat a Miniszterelnökség keretében működő Magyar Corvin-lánc Iroda (a továbbiakban: Corvin-lánc Iroda) látja el.

16. § A Magyar Becsület Rend Magyarország és a nemzet érdekében teljesített kiemelkedő szolgálat vagy tanúsított hősiesség elismerésére szolgál.

17. § A Magyar Érdemrend és Magyar Érdemkereszt a nemzet szolgálatában, az ország fejlődésének elősegítésében, a haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában végzett kimagasló, példamutató tevékenység elismerésére szolgál.

18. § (1) Magyarország állami kitüntéseit a miniszterelnök előterjesztésére a köztársasági elnök adományozza.

(2) A Magyar Érdemkereszt adományozására a miniszter tesz javaslatot a miniszterelnöknek az előterjesztésre.

(3) Külföldi állampolgár esetében a külpolitikáért felelős miniszter tesz javaslatot a miniszterelnöknek az előterjesztésre.

(4) Magyar állampolgár számára külföldi állami kitüntetés viselését a külpolitikáért felelős miniszter előterjesztése alapján a köztársasági elnök megtilthatja.

(5) Annak, akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítéltek - függetlenül attól, hogy az elítéléshez fűződő jogkövetkezmények alól mentesült-e -, csak kivételes méltánylást érdemlő esetben lehet kitüntetést adományozni.

19. § (1) Az állami kitüntéseket a köztársasági elnök vagy személyes megbízottja adja át ünnepélyes körülmények között.

(2) A kitüntetett az adományozást igazoló okiratot és igazolványt kap.

(3) Az állami kitüntetések adományozásáról szóló határozatot a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

(4) A miniszterelnöki előterjesztéssel kapcsolatos teendőket a Miniszterelnökség látja el. Az állami kitüntetések adományozásával összefüggő további teendőket a Köztársasági Elnöki Hivatal látja el, az ezekkel összefüggő kiadások fedezetét a Köztársasági Elnöki Hivatal költségvetésében kell biztosítani.

20. § Az állami kitüntetésekre és adományozásuk előkészítésére vonatkozó alapvető közös szabályokat az *1. melléklet*, az egyes állami kitüntésekkel kapcsolatos részletes szabályokat a *2. melléklet* tartalmazza.

III. Fejezet

EGYÉB DÍJAK, ELISMERÉSEK

21. § A Kormány

a) díjat alapíthat és adományozhat azok elismerésére, akik Magyarország hírnevének öregbítése, a reális és korszerű Magyarország-kép kialakítása és terjesztése érdekében kiemelkedő tevékenységet folytatnak;

b) művészeti díjat alapíthat és adományozhat;

c) életmentő emlékérmét alapíthat és adományozhat az életmentés során tanúsított hősiesség magatartás elismerésére.

22. § (1) A feladatkörével összefüggő egyes kiemelkedő tevékenységek, teljesítmények elismerésére kitüntető címet, díjat, oklevelet, plakettet vagy más elismerést (a továbbiakban: elismerés) alapíthat és adományozhat

a) a köztársasági elnök, az Alkotmánybíróság elnöke, az Országgyűlés elnöke, az alapvető jogok biztosa, az Országos Bírói Tanács, az Állami Számvevőszék elnöke, a legfőbb ügyész, az autonóm államigazgatási szerv vezetője,⁶

b) a Kormány tagja,

c) a Magyar Nemzeti Bank elnöke, az önálló szabályozó szerv vezetője,

d) a helyi önkormányzat képviselő-testülete,

e)⁷ a Honvéd Vezérkar főnöke.

(2) Az (1) bekezdés szerinti elismerés elnevezésében és külső formájában nem hasonlíthat az állami kitüntetésekhez, valamint a Kossuth-díjhoz és a Széchenyi-díjhoz.

23. § (1)⁸ A 22. § (1) bekezdése szerint elismerés alapítására és adományozására jogosult elismerést akkor adományozhat, ha

a) az elismerés elnevezését, fajtáit (osztályait),

b) az elismerésben részesíthető személyek körét,

c) az évente adományozható elismerések számát,

d) az elismerés adományozásának feltételeit és rendjét, valamint

e) az elismerés leírását

a 22. § (1) bekezdés b)-d) pontja szerinti jogosult - a 22. § (1) bekezdés e) pontja szerinti jogosult esetében a honvédelemért felelős miniszter - rendeletben meghatározta, illetve a 22. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogosult a Hivatalos Értesítőben közzétette.

(2) A 21-22. § szerinti elismerést az adományozásra jogosult egyedi határozattal adományozza. Az adományozásról szóló közleményt - a 22. § (1) bekezdés d) pontja szerinti jogosult által kiadott határozat kivételével - a Hivatalos Értesítőben közzé kell tenni.

IV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

24. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) a 7. §-ban felsoroltak zászló- és lobogóhasználatára esetére a zászló (lobogó), illetve a lobogó felvonására szolgáló árbc lehetséges méreteit és más jellemzőit, továbbá azok gondozására, cseréjére vonatkozó követelményeket, valamint

b) a helyi önkormányzat képviselő-testületének döntése alapján felállításra kerülő Országzászlóra vonatkozó előírásokat és feltételeket,

c) a Nemzeti Címer Bizottság tagjaira, működésére, feladataira és eljárására vonatkozó előírásokat rendeletben szabályozza.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

a) díjat alapítson azok elismerésére, akik Magyarország hírnevének öregbítése, a reális és korszerű Magyarország-kép kialakítása és terjesztése érdekében kiemelkedő tevékenységet folytatnak, és meghatározza az adományozás feltételeit és szabályait,

b) művészeti díjat alapítson, és meghatározza az adományozás feltételeit és szabályait,

c) életmentő emlékérmét alapítson, és meghatározza az adományozás feltételeit és szabályait,

d) állapítsa meg az e törvény, a Kormány és a miniszterelnök által alapított kitüntetések, díjak adományozására vonatkozó részletes eljárási szabályokat, valamint

e) állapítsa meg a Corvin-lánc adományozásával, a Corvin-lánccal kapcsolatos jogosultságokkal, kötelezettséggel és feladatokkal, valamint a Corvin-lánc Testülettel és a Corvin-lánc Irodával kapcsolatos részletes szabályokat.⁹

(3) Felhatalmazást kapnak a miniszterek, hogy rendeletben szabályozzák

a) az 1. § (3) bekezdésében megjelölt költségvetési szervek címerhasználatát,

b) a nem állami szervek által feladatkörükben kiadott okiratokon a címer és a címeres körbélyegző kötelező használatát.

(4) Felhatalmazást kap a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza a címert vagy a zászlót tartalmazó védjegy és formatervezési minta oltalmának megadásához szükséges engedély megadásának részletes feltételeit és az engedélyezés különös eljárási szabályait.¹⁰

(5) Felhatalmazást kap a települési önkormányzat - Budapesten a fővárosi önkormányzat - képviselő-testülete, hogy a közterületeknek a nemzeti ünnepeken történő fellobogózását rendeletben szabályozza.

(6) Felhatalmazást kap a Kormány tagja, hogy rendeletben szabályozza az elismerés alapítását, az elismerés elnevezését, fajtáit, az elismerésben részesíthető személyek körét, az évente adományozható elismerések számát, az elismerés leírását, az adományozás feltételeit és rendjét, valamint az elismerés viselésének rendjét, továbbá a díjjal járó jutalom mértékét, formáját és járadék esetében annak időtartamát.¹¹

(7) Felhatalmazást kap a Magyar Nemzeti Bank elnöke, hogy rendeletben szabályozza az elismerés alapítását, az elismerés elnevezését, fajtáit, az elismerésben részesíthető személyek körét, az évente adományozható elismerések számát, az elismerés leírását, az adományozás feltételeit és rendjét, valamint az elismerés viselésének rendjét, továbbá a díjjal járó jutalom mértékét, formáját és járadék esetében annak időtartamát.¹²

(8) Felhatalmazást kap az önálló szabályozó szerv vezetője, hogy rendeletben szabályozza az elismerés alapítását, az elismerés elnevezését, fajtáit, az elismerésben részesíthető személyek körét, az évente adományozható elismerések számát, az elismerés leírását, az adományozás feltételeit és rendjét, valamint az elismerés viselésének rendjét, továbbá a díjjal járó jutalom mértékét, formáját és járadék esetében annak időtartamát.¹³

(9) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben szabályozza az elismerés alapítását, az elismerés elnevezését, fajtáit, az elismerésben részesíthető személyek körét, az évente adományozható elismerések számát, az elismerés leírását, az adományozás feltételeit és rendjét, valamint az elismerés viselésének rendjét, továbbá a díjjal járó jutalom mértékét, formáját és járadék esetében annak időtartamát.

25. § (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Az 1-24. §, a 26. §, a 27. §, a 28. § (1) bekezdése, valamint a 29-32. § 2012. január 1. napján lép hatályba.

26. § Az e törvény hatálybalépését megelőzően adományozott kitüntetések és elismerések tovább viselhetők, kivéve a Munkás-Paraszt Hatalomért Érdemremet, az 1956 után adományozott Szabadság Érdemrendet, valamint azokat a kitüntetéseket, amelyeknek viselését jogszabály megtiltotta.

27. § (1) Az I. és II. Fejezet, a 24. § (1) bekezdése, a 24. § (2) bekezdés *d*) és *e*) pontja, a 24. § (3)-(5) bekezdése, a 25. §, a 26. § és a 31. § az Alaptörvény I) cikk (4) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(2) A 28. § (2) bekezdése az Alaptörvény 45. cikk (5) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

28. § (1)¹⁴

(2) A honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 81. § (2) bekezdése a következő *o*) ponttal kiegészülve lép hatályba:

(Felhatalmazást kap a honvédelemért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza)

„o) a katonai jelképek leírását, adományozását és használatát.”

29-32. §¹⁵

33. § (1) Nem lép hatályba a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2011. évi CXLI. törvény 54. §-a.

(2) Nem lép hatályba az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 268. § 1. pontjában a „4. § (3) bekezdésében,” szövegrész.

(3) Nem lép hatályba a sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról szóló 2011. évi CLXXII. törvény 35. §-ának a sportról szóló 2004. évi I. törvény 38. § (1) bekezdését megállapító rendelkezésében az „A MOB jogosult Magyarország címerének és zászlajának használatára.” szövegrész.

1. melléklet a 2011. évi CCII. törvényhez

Az állami kitüntetésekre és adományozásuk előkészítésére vonatkozó alapvető szabályok

1. Magyarország köztársasági elnöke a Szent István Rend és a Magyar Érdemrend nagykereszt a láncsal és az arany sugaras csillaggal osztályának kitüntetettje.

2. Az állami kitüntetések adományozása díjmentesen történik, kérelmezésük nem engedhető meg.

3. A kitüntetett személy jogosult magát a megfelelő állami kitüntetés tulajdonosának nevezni. Kiváltság az adományozással nem jár.

4. Az állami kitüntetések e törvényben meghatározott ugyanazon osztálya ugyanazon személy részére egy ízben adományozható.

5. Az állami kitüntetések magasabb osztályának adományozása esetében a kitüntetett az előzetesen kapott alacsonyabb osztálynak is kitüntetettje marad. A polgári és katonai tagozat jelvényei együtt is viselhetők.

6. Állami kitüntetések posztumusz adományozására nem kerül sor.

7. Az állami kitüntetések adományozását a kitüntetési javaslatok előkészítéséért felelős, külön jogszabályban meghatározott szervnél vagy a feladatkör alapján érintett miniszternél (a továbbiakban: előterjesztő) lehet indítványozni, azzal, hogy önmaga, továbbá a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója kitüntetését senki nem indítványozhatja.

8. Állami kitüntetés adományozására javaslatot előterjesztőként a Kormány tagja - nem magyar állampolgár esetében a külpolitikáért felelős miniszter - tehet.

9. A 2. mellékletben meghatározott kivételektől eltekintve az állami kitüntetéssel kitüntetett személy újabb kitüntetésre az előző állami kitüntetés adományozásától számított tíz éven belül csak kivételesen, abban az esetben javasolható, ha az előző állami kitüntetés adományozását követően szerzett, az annak alapjául szolgáló érdemeket felülmúló, kimagasló érdemek azt indokolják.

10. Az állami kitüntetési javaslatok előkészítéséért felelős szerv és az előterjesztő az adományozásra irányuló eljárásban a kitüntetésre érdemesség megállapítása és a többszöri kitüntetés megelőzése céljából kezelheti az indítványozott és a javaslatban megjelölt személy (a továbbiakban: jelölt) nevét, születési helyét és idejét, valamint az életútjára és a kitüntetésre méltatott érdemeire közvetlenül vonatkozó, az állami kitüntetés adományozásához figyelembe vett adatokat, a javaslatot tartalmazó előterjesztésről való döntés időpontjáig.

11. A jelölt állami kitüntetésre való érdemessége megállapítása céljából az előkészítésért felelős szerv vagy az előterjesztő a külön törvényben meghatározott büntettek nyilvántartásából vagy a hátrányos jogkövetkezmények alatt álló, büntetlen előéletű személyek nyilvántartásából adatot igényelhet, amely kizárólag arra irányulhat, hogy a jelölt megfelel-e a 18. § (5) bekezdésében meghatározott feltételeknek. Az ellenőrzést követően a büntügyi nyilvántartásból kapott adatot haladéktalanul törölni kell, és az előkészítő iratban a kizáró ok fennállásának tényét vagy annak hiányát kell feltüntetni.

12. Az e törvénnyel alapított állami kitüntetések adományozásáról a Miniszterelnökség nyilvántartást vezet. A nyilvántartás a kitüntetett személy nevét, születési helyét és idejét, az adományozott kitüntetési osztály megjelölését, valamint az adományozás rövid indokolását, az átadás időpontját tartalmazza.

13. Az e törvénnyel alapított állami kitüntetés adományozására irányuló előterjesztésben a megalapozott döntéshez szükséges részletességgel be kell mutatni a jelölt személy életútját, valamint az állami kitüntetés alapjául szolgáló érdemeket.

14. Az adományozásra jelölt az adományozást megelőzően nyilatkozatot tesz az állami kitüntetés elfogadásáról.

15. Az adományozási eljárás lefolytatásához szükséges adatok biztosítása céljából a kitüntetési javaslat előkészítéséért felelős szerv, az előterjesztő, valamint az elismerés adományozására jogosult a 12. pont szerinti nyilvántartásból adatot igényelhet. A köztársasági elnök, illetve hivatalának köztisztviselője a nyilvántartásba jogosult betekinteni.

2. melléklet a 2011. évi CCII. törvényhez

Az állami kitüntetések leírása és az adományozás részletes szabályai

I. A Magyar Szent István Rend

1. A Magyar Szent István Rend jelvénye a Szent Korona megjelenített arany ábrázolásáról függ le. A rendjel aranyszegélyű, zöld zománcozású, hullámos talpú kereszt, mely mindkét oldalán egyformán kidolgozott. A kereszt előlapja vörös középmedalionjában, arany szegélyezésű, zöld hármashalmon álló, fehér kettős kereszt, ennek talpánál nyitott-, leveles arany koronával. E motívumtól balra, illetve jobbra a rendalapítóra utaló arany M T (=MARIA THERESIA) betűkkel. Az előlap középmedalionjának arany szegélyű, fehér körgyűrűjében a Rend hagyományos jelmondata szerepel arany betűkkel: PUBLICUM MERITORUM PRAEMIUM.

A kereszt hátlapja fehér középmedalionjában a Rendnek nevet adó első magyar királyra vonatkozó felirat szerepel arany betűkkel: SANCTO/STEPHANO/REGIS/APOSTOLICO.

A hátlap középmedalionjának arany szegélyű, fehér zománcozású körgyűrűjében, körben zöld tölgyfakoszorú van.

2. Az adományozott jogosult
a) a kitüntetés élete végéig birtokolni és magát a kitüntetés birtokosának nevezni;
b) a kitüntetés a nemzeti és az állami ünnepeken viselni, meghívottként részt venni Magyarország nemzeti és állami ünnepeinek központi állami rendezvényein, valamint a nemzeti és állami ünnepnek nem minősülő kiemelkedő fontosságú rendezvényeken.

3. Magyar állampolgárok számára évenként legfeljebb három Szent István Rend kitüntetés adományozható.

II. A Magyar Corvin-lánc

Az adományozás rendje és feltételei

1. A Corvin-lánc azon magyar és külföldi állampolgár részére adományozható, aki
a) a kitüntetés alapszabályát elfogadja,
b) vállalja, hogy közreműködik a Corvin-lánc Testület (a továbbiakban e fejezetben: Testület) munkájában.
2. A Corvin-lánccal adományozottak száma egy időben a tizenötöt nem haladhatja meg.
3. Ha az adományozottak száma a tizenötöt eléri, további adományozásra az adományozottak egyikének kiesése esetén van lehetőség. A Corvin-lánc adományozására csak a Testület által támogatott javaslat terjeszthető elő.
4. A Corvin-lánc ugyanazon személy részére egy ízben adományozható.

A kitüntetés leírása

5. A Corvin-lánc kitüntetés az olasz művésztől eredő, XV. századbeli, harmincöt milliméter átmérőjű érem másolata, amely Mátyás királyt mellképben, jobboldali profilban ábrázolja „Mathias Rex Hungariae” körirattal. Az érmet gazdag, részben zománcozott, áttört művű renaissance díszítmény övezi, melybe felül mondatszalg fonódik „Pro scientia - litteris - et artibus” felirattal. A díszítményes érem fölött aranykoszorúban Mátyás király zománcos címere van, amely arany bevonatú ezüst nyakláncon függ. A függőrész teljes hossza száz milliméter.

6. A Corvin-lánc kisebbített alakja a Magyar Corvin-lánc függő részének hű másolata negyven milliméteres méretben.

III. A Magyar Becsület Rend

1. Magyar állampolgárok számára a Magyar Becsület Rendből évenként legfeljebb 30 db adományozható.

2.¹⁶ A Magyar Becsület Rend a Szent Koronáról lefüggő-, a fülnél keresztbe fektetett kardokkal ékesített rendjelvény. Az inszigniat nyakban viselik. Ovális arany, enyhén domború kivitelben készült 47 x 39 mm érem, szegélyén zománcozott díszítéssel. Az előlapon ovális mezőben Magyarország államcímérének heraldikailag bal oldali képe. Hármashalmon nyugvó kettős kereszt, talpánál nyitott leveles korona. Az előlapon körben 13 mm-es, arany szegélyű, hármashalmon nyugvó kettős kereszt, talpánál nyitott leveles korona. Fent és lent, illetve mindkét oldalon közepén egy-egy keresztbe egymásra fektetett arany szalaggal.

A hátlapon közepén Imre magyar király 1202-es aranybullájának pajzsba foglalt címerképe. Hétszer vágott pajzsmező, egyes sávokon, összesen hét oroszlán alakkal. A hátlapon körben felirat: Magyar Becsület Rend. A hátlapon körben 13 mm-es aranszegélyű, hármashalmon nyugvó kettős kereszt, talpánál nyitott leveles korona. Fent és lent, illetve mindkét oldalon közepén egy-egy keresztbe egymásra fektetett arany szalaggal. Az arany Szent Korona mérete 29 mm. A Szent Korona valóságú ábrázolása plasztikusan kidolgozott. Oldalain egy-egy oldalfüggővel.

A trapéz alakú fülön ráhelyezve két egymásra fektetett arany kard található. A pengecsúcsok felül, a markolatok pedig alul helyezkednek el. A Rend szalagja nyakban viselendő, vörös, szélein fehér és vörös sávokkal, közepén fehér mezőben, piros-fehér-zöld sávokkal.

A szalag 40 mm-es vörös szalag, szélein 3-3 mm-es fehér és zöld sávokkal, közepén 3-3 mm-es fehér-vörös-fehér-zöld-fehér sávokat.

IV. A Magyar Érdemrend és a Magyar Érdemkereszt

A Magyar Érdemrend

1. A Magyar Érdemrend fehér zománcozású görög kereszt. Az adományozott jelvények - a tisztí kereszt kivételével - mindkét oldalon zománcozottak. Az előlap középmedalionja arany körgyűrűjében aranszegélyű, hármass levelekből álló zöld zománcozású babérkoszorú van. Ez a koszorú alul keresztbe fektetett arany szalaggal összekötött, felül nyitott. A vörös középmedalionban Magyarország színes zománcozott címere van. A hátlap arany középmedalionjában 1946, az alapítás és 1991, a megújítás évszáma. A keresztzárak arany, ezen belül a polgári tagozatnál keskeny zöld, a katonai tagozatnál keskeny vörös szegélyűek.

2. A Magyar Érdemrend szalagja a polgári tagozatnál vörös-fehér szegélyezésű, smaragdzöld színű, a katonai tagozatnál keskeny zöld-fehér szegélyezésű, élénk vörös színű.

3. A Magyar Érdemrend osztályai:

- a) nagykereszt a nyakláncsal és az arany sugaras csillaggal,
- b) nagykereszt,
- c) középkereszt a csillaggal,
- d) középkereszt,
- e) tisztikereszt,
- f) lovagkereszt.

4. A Magyar Érdemrend nagykeresztje 56 mm átmérőjű. A jobb vállról a bal csípő felé húzódo 100 mm széles szalagon viselendő. A polgári tagozat nagykeresztjének szalagján a 88 mm széles sötét smaragdzöld sávot jobbról-balról 2 mm széles fehér és 4 mm széles vörös csík szegélyezi. A katonai tagozat nagykeresztjének szalagján a 88 mm széles vörös sávot jobbról-balról 2 mm széles fehér és 4 mm széles zöld csík szegélyezi. A nagykereszthez nyolc egyenlő sugarú, a bal mellre tűzendő ezüstös, domború csillag jár. Ennek átmérője 90 mm, közepét az 1. pontban leírt kereszt ékesíti.

5. A nagykereszt a nyakláncsal osztály kizárólag államfők részére adományozható. Az arany nyakláncsal viselt nagykereszthez, arany sugaras csillag tartozik.

6. A Magyar Érdemrend középkeresztje 52 mm átmérőjű. 40 mm széles szalagon a nyakban viselendő. A polgári tagozat középkeresztjének szalagján a 34 mm széles sötét smaragdzöld sávot jobbról-balról 1,5 mm széles fehér és 1,5 mm széles vörös csík szegélyezi. A katonai tagozat középkeresztjének szalagján a 34 mm széles vörös sávot jobbról-balról 1,5 mm széles fehér és 1,5 mm széles zöld csík szegélyezi.

A középkereszthez a bal mellre tűzendő, nyolc egyenlő sugarú, ezüstös domború csillag adományozható. A korábban adományozott középkereszthez újabb érdemek elismeréseként külön is adományozható a csillag.

7. A Magyar Érdemrend tisztikeresztje 52 mm átmérőjű. A bal mellre tűzve viselendő, szalagja nincs.

8. A Magyar Érdemrend lovagkeresztje 42 mm átmérőjű. A polgári tagozat lovagkeresztjének a háromszög alakban összehajtott 40 mm széles szalagján a 34 mm széles sötét smaragdzöld sávot jobbról-balról 1,5 mm széles fehér és 1,5 mm széles vörös sáv szegélyezi. A katonai tagozat lovagkeresztjének háromszög alakban összehajtott 40 mm széles szalagján a 34 mm széles vörös sávot jobbról-balról 1,5 mm széles fehér és 1,5 mm széles zöld sáv szegélyezi.

9. A Magyar Érdemkereszt osztályai:

- a) Magyar Arany Érdemkereszt,
- b) Magyar Ezüst Érdemkereszt,
- c) Magyar Bronz Érdemkereszt.

10. A Magyar Érdemkereszt 2 mm széles kör alakú, egymásba fonódo babérkoszorúban elhelyezett 42 mm átmérőjű fényezett szélű kereszt, melynek rajza a Magyar Érdemrenddel azonos, de zománcozás nélküli, és az osztály szerint arany, ezüst, illetve bronz bevonatú.

11. A Magyar Érdemkereszt háromszögben összehajtott 40 mm széles szalagon a bal mell fölé tűzve viselendő. Polgári tagozatának szalagján a 34 mm széles sötét smaragdzöld sávot jobbról-balról 1,5 mm széles vörös csík szegélyezi; a bronz osztály szalagjának közepén egy 2 mm széles vörös sáv, az ezüst osztály szalagján két 2 mm széles vörös sáv, az arany osztály szalagján három 2 mm széles vörös sáv húzódo. A katonai tagozat szalagján a 34 mm széles vörös sávot jobbról-balról 1,5 mm széles fehér és 1,5 mm széles zöld csík szegélyezi; a bronz osztály szalagjának közepén egy 2 mm széles zöld sáv, az ezüst osztály szalagján két 2 mm széles zöld sáv, az arany osztály szalagján három 2 mm széles zöld sáv húzódo.

A kis díszítmény

12. Ha a katonai szolgálati szabályzat rendelkezései nem írják elő a Magyar Érdemrend jelvényeinek eredeti alakjukban való viselését,

a) a nagykereszt eredeti szalagja, keresztje és csillagja helyett a lovagkereszt viselendő a nagykereszt csillagjának 25 mm átmérőjű kicsinyített másával ékesített szalagon,

b) a középkereszt a csillaggal eredeti szalagja, keresztje és csillagja helyett a lovagkereszt viselendő a középkereszt csillagjának 20 mm átmérőjű kicsinyített másával ékesített szalagon,

c) a középkereszt eredeti szalagja és keresztje helyett a lovagkereszt viselendő a középkereszt keresztjének 18 mm átmérőjű kicsinyített másával ékesített szalagon,

d) a tisztikereszt eredeti jelvénye helyett a lovagkereszt viselendő a tisztikereszt jelvényének 16 mm átmérőjű, valóság-hű másával ékesített szalagon.

13. A 12. pont irányadó a Magyar Érdemrend jelvényeinek olyan alkalmakkor való viselésére is, amikor a polgári ruházat nem teszi lehetővé a jelvényeknek eredeti alakjukban való viselését.

14. A jelvények eredeti alakját helyettesítő, a 12. pontban leírt jelvények elnevezése: „Kis díszítmény”.

15. Az alapszabályokban felsorolt kitüntetések helyett a katonai szabályzatokban előírt esetekben 40 mm széles és 10 mm magas szalagsávok viselendők; a nagykereszt szalagsávján a nagykereszt csillagjának, a csillagdíszítményes középkereszt, és a középkereszt szalagsávján a középkereszt keresztjének, a tisztikereszt szalagsávján Magyarország címerének 10 mm magas kicsinyített mása helyezkedik el.

16. Magánalkalmakkor a kitüntetések osztályainak megfelelő, arányosan kicsinyített miniatűr viselhető szalagon.

17. Az alapszabályokban felsorolt kitüntetések helyett polgári ruhán magánalkalmakkor 12 mm átmérőjű rozetta viselhető; a nagykereszt rozettáján a nagykereszt csillagjának, a csillagdíszítményes középkereszt rozettáján a középkereszt csillagjának, a középkereszt rozettáján a középkereszt keresztjének, a tisztikereszt rozettáján Magyarország címerének 10 mm magas kicsinyített mása helyezkedik el.

18. A 12-17. pontban foglalt szabályoknak meg nem felelő jelvények viselése tilos.

Az adományozásra vonatkozó irányelvek

19. Magyar állampolgár kitüntetése esetében a kitüntetés alapjául szolgáló érdemek nagyságán kívül a felterjesztendő személy közéleti szerepének, életkorának, esetleges korábbi kitüntetéseinek figyelembevételével a miniszterelnök terjeszti elő az adományozandó osztályt.

20. Magyar állampolgárok számára a Magyar Érdemrend nagykeresztjéből évenként legfeljebb öt, középkeresztjéből a csillaggal évenként legfeljebb húsz, középkeresztjéből évenként legfeljebb negyven, tisztikeresztjéből évenként legfeljebb száznegyven, lovagkeresztjéből évenként legfeljebb kettőszáznyolcvan adományozható.

21. Magyar állampolgárok számára a Magyar Arany Érdemkeresztből évenként legfeljebb kettőszáz, a Magyar Ezüst Érdemkeresztből évente legfeljebb kettőszázötven, a Magyar Bronz Érdemkeresztből évente legfeljebb háromszázötven adományozható.

22. Külföldi állampolgár kitüntetése esetében a nemzetközi protokolláris szabályok az irányadók.

---

¹ Kihirdetve: 2011. XII. 30.

² Módosította: 2012. évi XXXVI. törvény 159. § (4) a).

³ Módosította: 2012. évi XXXVI. törvény 159. § (4) b).

⁴ Beiktatta: 2013. évi CXLIII. törvény 163. §. Hatályos: 2013. X. 1-től.

⁵ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 95. § (1). Hatályos: 2013. VI. 15-től.

⁶ Lásd: 23/2012. (I. 16.) KE határozat.

⁷ Beiktatta: 2012. évi CCV. törvény 263. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁸ Módosította: 2012. évi CCV. törvény 277. §.

⁹ Lásd: 86/2012. (IV. 26.) Korm. rendelet.

¹⁰ Lásd: 37/2012. (VIII. 22.) KIM rendelet.

¹¹ Lásd: 3/2011. (XII. 30.) ME rendelet, 58/2012. (VI. 25.) VM rendelet, 37/2012. (VIII. 2.) BM rendelet, 2/2012. (VIII. 9.) ME rendelet, 29/2012. (IX. 18.) NGM rendelet, 49/2012. (XII. 15.) EMMI rendelet, 1/2013. (I. 8.) NGM rendelet, 15/2013. (VIII. 22.) HM rendelet.

¹² Lásd: 26/2012. (XII. 21.) MNB rendelet, 27/2013. (XII. 10.) MNB rendelet.

¹³ Lásd: 13/2012. (X. 8.) PSZÁF rendelet.

¹⁴ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

¹⁵ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

¹⁶ Módosította: 2012. évi XXXVI. törvény 159. § (4) c).
